

Velferdsprogram

Buskerud Arbeiderparti

2024

Innholdsfortegnelse

<i>Program - velferd</i>	3
<i>Barnehage</i>	4
<i>Skole</i>	5
<i>Helse</i>	6
Barselomsorg	6
Kvinnehelse	7
Psykisk helse:	7
Rusomsorg:	8
Tannhelse	8
Sykehus	8
Pleie og omsorg	9
<i>Vi skal inkludere alle!</i>	9

Program - velferd

Velferdsstaten har blitt kjempet frem gjennom generasjoner og vi vil at alle fremdeles skal ha lik tilgang til trygge velferdstjenester, uavhengig av hvem du er. Universelle velferdsordninger skaper trygghet. Det gir folk frihet til å klare seg selv og nødvendig hjelp til de som trenger det. En sterk velferdsstat er et viktig konkurransefortrinn for landet og for norsk næringsliv.

Store økonomiske forskjeller og urettferdighet gir ufrihet. Et trygt og organisert arbeidsliv og rett til velferdsgoder som utdanning, helsetjenester og pensjon, er avgjørende for å sikre reell frihet for alle. Alle skal ha like muligheter til å delta i samfunnslivet og bli en del av inkluderende fellesskap. Likheter forutsetter sosial rettferdighet, jevnbyrdighet og mulighet til å bruke egne evner for å leve et godt liv. Politikken skal innrettes slik at de sosiale og økonomiske forskjellene blir minst mulig.

Trygge jobber og en lønn det går an å leve av, er avgjørende for den enkeltes frihet og for fellesskapet. Retten til arbeid og retten til å yte er grunnleggende. Det er ledighet som koster, både for samfunnet og for den enkelte. For Arbeiderpartiet er ingen oppgave viktigere enn å få hele folket i arbeid. Vi mener at fagfolk i offentlig sektor skal ha rett på en heltidsstilling. Skal helse og omsorg være en attraktiv karrierevei, trengs det hele og faste stillinger, og vi kan ikke fortsette å utdanne 2-3 personer for å dekke ett årsverk. For å finansiere det økte velferdsbehovet i tiårene fremover må vi ha flere i jobb og at flere må jobbe heltid.

Vi mener at velferdstjenester i hovedsak skal drives i offentlig regi. Vi skal sørge for at våre skattepenger går tilbake til innbyggerne og ikke gir store utbytter til velferdsprofitører. En stor del av velferdstjenestene leveres av kommuner og fylkeskommuner. Derfor er det avgjørende at kommunene og fylkeskommunen sikres tilstrekkelige overføringer for å ivareta dette.

Buskerud Arbeiderparti vil derfor:

- At faste, hele stillinger skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv.
- Gjennomføre et heltidsløft i tett samarbeid med kommuner, helseforetak og partene i arbeidslivet.
- At velferdstjenester i hovedsak skal drives i offentlig regi.
- Kommuner og fylkeskommuner må sikres tilstrekkelige overføringer for å drive velferdstjenester.

Barnehage

Det er viktig at vi legger det gode grunnlaget for livet så tidlig som mulig. Da må vi ha et barnehagetilbud hvor barn kan oppleve lek, sosialisering og mestring med jevnaldrende. Det skal være et trygt og tilrettelagt tilbud som utvikler barns nysgjerrighet og språk, og lærer dem å samhandle med andre barn.

Det er viktig at hvert barn følges opp på en god måte. Da må det være kvalifisert personale i barnehagene og det må være nok voksne. Vi vet også at det i barnehage er krevende situasjoner med høyt sykefravær og mye bruk av eksterne vikarer. Dette skaper uforutsigbare dager for de ansatte og mange nye voksne å forholde seg til for barna, samtidig som det koster kommunene store summer i innleie fra private vikarfirmaer. Vi mener derfor at en innføring av kommunale ressursenheter i barnehage vil være et godt virkemiddel.

Ressursenheter med kvalifiserte ansatte i hele og faste stillinger bidrar ved sykdom, og jobber i tillegg til faste ansatte dersom det ikke er sykdom. Dette vil gi både ansatte og barn færre vikarer å forholde seg til, det er rimeligere for kommunen og vil gi barnehagene flere ansatte når det ikke er sykdom.

Vi mener at det i barnehagen skal være lek som er i fokus, og at læring skal skje gjennom lek. For å skape gode overganger trengs det mer åpenhet mellom skolene og barnehagene, det må være muligheter for overlevering av hvordan det har vært jobbet med hvert enkelt barn.

Buskerud Arbeiderparti vil derfor:

- Gi barna rom til å utvikle seg gjennom frileken og mindre tilrettelagte aktiviteter
- Øke bemanningen og pedagogtettheten i barnehager
- Innføre kommunale ressursenheter
- Sikre at pengene private barnehager mottar fra det offentlige og foresatte brukes på barna, med et strengere regelverk og nytt finansieringssystem som setter en stopper for kommersialiseringen av barnehagesektoren og gir private gevinster.

Skole

En god skolegang varer hele livet. Barn starter på skolen i en alder hvor lek, aktiviteter og bygging av sterke fellesskap skal vektlegges. Arbeiderpartiet vil ha en grunnskole hvor fokuset er på utvikling av et trygt og godt læringsmiljø, dannelse, livsmestring og læring. Elevene skal utvikle robusthet og få ferdigheter som oppøver evnen til å tåle motstand og takle livet.

Elevene i norsk skole skal oppleve faglige utfordringer, god tilpasning og oppleve at undervisningen har relevans til den virkeligheten de lever i. Undervisningen skal gi muligheter for mer praktisk læring, og fag som kunst og håndverk, musikk, mat og helse og teknologi, skal vies større plass. Koblingen mot yrkesfag skal styrkes.

Lærerutdanningen skal gjøre lærerne mer rustet til å utføre yrket ved å gi studentene mer praksis ved innføring av et lønnet praksisår som del av utdanningen. Dette vil sørge for økt rekruttering, samt gi studentene et mer realistisk bilde av hva det vil si å være lærer i den tiden vi lever i.

Buskerud Arbeiderparti vil derfor:

- Styrke lekens betydning det første året på skolen og vektlegge betydningen av at grunnlaget for dannelsen av sterke fellesskap og robuste læringsmiljø gjøres de første årene på skolen.
- Gjøre lærerutdanningen mer praksisnær ved å innføre et lønnet praksisår som del av den femårige lærerutdanningen.
- Dempe leksepresset ved å sørge for at lærings- og kompetansemål nås i løpet av kjernetiden, og under veiledning av kvalifisert personell.
- Gjøre skolehverdagen mer variert med mer fokus på praktiske ferdigheter og læring.
- Gjennomføre et faglig løft rundt grunnleggende ferdigheter som lesing, skriving og regning.
- Sørge for et skolebibliotekløft hvor skolene har egne skolebibliotekarer, relevant litteratur og hvor lese lyst og utvikling av leseferdighet settes i fokus.
- Gjøre eksamensordningen mer prosessorientert derr elevene får vist kompetansen over tid, kontra et øyeblikksbilde som tradisjonell eksamensavvikling gir.
- Skape mer balanse mellom bruk av teknologiske hjelpemidler, trykte læremidler og verktøy for varierte læringsmetoder
- Gi elevene et gratis skolemåltid i løpet av skoledagen

- Innføre mer fysisk aktivitet i grunnskolen ved å øremerke midler til et nasjonalt «aktivitetsløft».
- Gjøre skoledagen mobilfri i grunnskolen og mobilfrie timer i videregående skoler
- Sørge for at kvalitetsvurderingssystemet brukes i den hensikt å fremme læring og forbedre undervisningen
- Øke lærertettheten i grunnskolen, og ved det styrke skolenes arbeid med tilpasset opplæring og spesialpedagogikk.
- Innføre politisk fravær i ungdomsskolen, og øke antallet dager med politisk fravær som kan strykes fra vitnemålet til 20 dager i året

Helse

En av velferdsstatens viktigste oppgaver er å stille opp for folk når de trenger det mest. Vi skal ha et inkluderende helsevesen der både brukere og ansatte opplever å bli sett og hørt. Alle mennesker skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den. Det norske helsevesenet skal ta vare på folk uavhengig av kulturell bakgrunn, alder, kjønn, legning og økonomi.

Sykehusene er en av bærebjelkene i velferdsstaten. Sykehusene tilbyr livsviktige tjenester og det er nødvendig med god organisering, trygghet for likeverdige helsetjenester og finansiering av disse tjenestene. Pasientens beste skal alltid være i fokus, og organiseringen av sykehusene skal reflektere dette.

Som en velferdsstat har Norge et ansvar å forebygge psykisk uhelse og sørge for at alle har tilgang på den hjelpen de trenger, når de trenger den. I løpet av livet vil mange oppleve en psykisk lidelse eller møte på psykiske plager.. Derfor er satsing på forebygging og lavterskeltilbud essensielt. Spesialisthelsetjenesten skal også være et sted der de som sliter psykisk blir tatt godt imot og får riktig hjelp.

Barselomsorg:

- Seks ukers barselpermisjon skal forbeholdes begge foreldre (seks uker hver) og fødsler før termin skal ikke avkorte mors permisjonstid.
- Barnetrygden skal være universell og indeksregulert, men ikke skattlegges
- Kommende foreldres kunnskap om fødselsdepresjon skal økes, for å forebygge og gi hjelp tidlig der det trengs.
- Alle sykehus som har barselavdeling skal ha kapasitet til at kvinnen er der så lenge det er behov.

- Sikre at fødende med 90 minutters reisevei eller mer til sykehus, får følge av jordmor.
- Sikre at alle distriktskommuner har tilgang på utdannet jordmor
- Sikre kvalifisert ammeveiledning på helsestasjon og sykehuset.
- Alle i barsel skal ha hjemmebesøk av jordmor eller lege innen 5 dager etter hjemreise, i tillegg til at alle kalles inn til seks ukers kontroll hos jordmor eller lege. Det skal være gratis tilbud om sjekk og opptrening hos fysioterapeut etter fødsel.

Kvinnehelse:

- Kvinnens helse skal likestilles med menns helse.
- Opprette et eget forskningsprogram for kvinnehelse i Forskningsrådet.
- Kompetanse, diagnostisering og behandling av typiske kvinnesykdommer styrkes, bl.a. gjennom økte bevilgninger.
- Alle skoler skal tilby gratis bind og tamponger.
- Ordningen med gratis prevensjon skal gjelde til fylte 25 år (skal inkludere nødprevensjon og graviditetstester)
- Abortnemndene skal avskaffes og erstattes av en lovfestet rett til utvidet svangerskapsveiledning for gravide, både før, under og ev. etter fødsel, abortingrep eller spontanabort.
- Kvinner som gjennomgår en spontanabort eller dødfødsel har rett på oppfølging av helsepersonell og en uke lønnet permisjon.

Psykisk helse:

- Gi øremerkede midler til kommuner til forebyggende tiltak og lavterskeltilbud.
- Sikre at fastleger har riktig, god og oppdatert kompetanse på psykisk helse.
- Innføre forsøksordninger med psykiatrisk legevakt i kommunene for å møte akutthenvendelser innenfor psykisk helse.
- Rekruttere og sikre nok og kvalifisert fagpersonell til DPS og BUP i distrikt.
- Tilføre mer ressurser til BUP og BUPA, og sørge for at ventetiden kortes ned og tilbudet blir tilgjengelig uavhengig av hvor du bor.
- Gi større rom for bruk av skjønn ved vurdering av hvorvidt man skal få oppfølging av BUP, ved at for eks. sykepleier kan henvise.
- Sikre en mer fleksibel overgang mellom BUP og DPS, slik at tilbudet om oppfølging hos BUP frem til senest fylt 25 skal kunne benyttes der det er behov.

- At helsestasjoner og andre lavterskeltilbud lager egne opplegg rettet mot gutter, slik at man senker terskelen for å ta kontakt.
- Forske mer på spiseforstyrrelser, depresjon og selvmord hos gutter og menn.
- Spesialisthelsetjenesten, legevakt og døgntilbud må ha bedre kommunikasjon rundt selvmordsrisiko og behandling.

Rusomsorg:

- Ruspasienter skal få oppfølgingstime senest 24 timer etter avrusning.
- Åpne for at man kan få psykiatrisk hjelp uten å være rusfri.
- Opprette flere brukerrom.
- Styrke ettervernet i rusomsorgen slik at de som har vært i behandling får hjelp til bolig, arbeid og fritid.
- Styrke legemiddelassistert rehabilitering.
- Opprette flere bemannede boliger for varig rusavhengige i samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene.

Tannhelse:

- Tannhelse skal innføres som en del av egenandelsordningen.
- Under den gradvise innføringen av tannhelsereformen skal unge, eldre og de som har fysisk eller psykisk sykdom som påvirker tannhelsen, prioriteres.

Sykehus:

- Sykehusene må sikres økt kapasitet, helsepersonell få mer tillit og pasienter og ombud må få økt medvirkning.
- Sykehusene skal finansieres ut fra behov og ikke hvor mange pasienter som behandles.
- Det må innføres et felles journalsystem.
- Målstyring, resultatstyring og rapportering må begrenses til det mest nødvendige og i samarbeid med partene i arbeidslivet.

Pleie og omsorg

- Øke satsingen på velferdsteknologi slik at flere kan bo lenger hjemme.

- Alle kommuner skal ha tilgang på palliative team.
- Det er et mål at partnere skal få tilbud om å bo sammen på bo- og behandlingssenter.
- Jobbe systematisk for aktiv og helsefremmende alderdom i institusjon og for hjemmeboende.
- Det skal iverksettes tiltak mot ensomhet og psykisk uhelse hos eldre, også eldre flyktninger i samarbeid mellom fylket, kommune og frivilligheten.
- Legge til rette for at livets siste fase kan tilbringes hjemme.

Vi skal inkludere alle!

Skal vi håndtere fremtidens utfordringer så har vi ikke råd til at noen havner utenfor samfunnet. Derfor mener Buskerud Arbeiderparti at det er helt avgjørende at vi klarer å inkludere flest mulig. Vi må tilrettelegge for at alle kan bruke de ressursene og evnene de har - det er positivt for samfunnet og ikke minst for enkeltmennesket. Skal vi lykkes med det så må vi ha fokus på flere områder. Det handler om å gi folk meningsfylt arbeid, utnytte restarbeidsevne, aktivisering, inkludering, sosialt felleskap og trygge omgivelser.

Skal mennesker oppleve trygghet så trenger vi trygge rammer. Vi trenger å vite at det er velferdsordninger som ivaretar oss dersom vi trenger det, at vi har en fast jobb som gir oss lønn hver måned, og at vi har et sted å bo. Derfor er hele og faste stillinger og en boligpolitikk som sikrer at flere kan eie sin egen bolig helt vesentlig. Vi må se på hvilke muligheter som ligger innenfor "tredje boligsektor", boliger som ligger mellom det kommersielle markedet og de kommunale tilbudene som f.eks "leie til eie".

Inkludering handler ikke bare om arbeidslivet, men også det som skjer på fritiden. Buskerud Arbeiderparti mener derfor at vi må ha satsing på fritidstilbud og møteplasser for alle aldre. Å inkludere alle er en oppgave stat, fylke og kommune ikke klarer alene, og vi er avhengig av å samarbeide med både næringsliv, frivillige og ideelle organisasjoner.

Buskerud Arbeiderparti vil derfor:

- Lovfeste retten til hele og faste stillinger.
- Øke innsatsen for å sikre lik lønn for likt arbeid gjennom å styrke fagforeningene.
- Det settes i gang et prosjekt hvor målet er å tilrettelegge tilbud på arbeidsplasser for bosatte flyktninger og mennesker med restarbeidsevne innen stat, fylkeskommune og kommune.
- Styrke Husbankens startlån.

- Det opprettes et utvalg som skal se på virkemidler innen «tredje boligsektor». Utvalget skal blant annet se på handlingsrom, finansieringsmodeller og muligheter for konkurransefortrinn for prosjekter som kvalifiserer som «tredje boligsektor».
- Gi full momskompensasjon gjennom en regelstyrt ordning til idrett, frivillighet og kultur.
- Gjennomføre en aktivitetsgaranti for eldre som gir kommunen de nødvendige ressursene til å utføre dette.
- Sikre tilstrekkelige midler i ordningen «Lokal fritidskasse» og at alle kommuner gjøres godt kjent med ordningen.